

① DARBŲ ATMINTINĖ APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIAMS IKI RINKIMŲ DIENOS

1. Balsavimo patalpa:

- patikrinti, ar ant pastato yra iškaba su rinkimų apylinkės pavadinimu ir numeriu;
- išsiaiškinti, ar bus iškelta Lietuvos valstybės vėliava prie, virš ar ant pastato, kuriame vyks balsavimas;
- patikrinti, ar balsavimo patalpoje, greta esančiose patalpose ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, nėra rinkimų agitacijos ar kitos rinkėjų informavimo medžiagos, išskyrus tą, kurią išleido VRK;
- balsavimo patalpoje ar šalia esančioje patalpoje, pro kurią praeina rinkėjai, gerai matomoje vietoje turi būti iškabinta VRK išleista informacija rinkėjui, t.y. *rinkimų ir kandidatų plakatai*;
- patalpose, pro kurias praeis rinkėjai į balsavimo patalpą, gerai matomoje vietoje turi būti iškabinti nukreipiamieji užrašai, rodyklės, iškabos (šalia lietuvių kalba parašytų užrašų gali būti iškabinti užrašai ir kitomis kalbomis);
- turėti rinkimų įstatymo tekstą;
- turi būti paruošta darbo vieta stebėtojams (stalas, kortelė su užrašu „Stebėtojai“).

2. Komisijos narių darbo vietos:

- virš arba ant stalų, prie kurių sėdės rinkimų komisijos nariai, registruosiantys atvykusius balsuoti rinkėjus, turi būti užrašai, nurodantys registracijos vietą bei paruošta kompiuterizuota darbo vieta;
- virš arba ant stalų, prie kurių sėdi rinkimų komisijos pirmininkas ir sekretorius, turi būti nurodyti užrašai su jų pareigų pavadinimu;
- virš arba ant stalų, prie kurių sėdi rinkimų komisijos nariai, išduodantys balsavimo biuletenius, turi būti užrašai, kuriuose nurodomi gatvių, kaimų pavadinimai, rinkėjų kortelių numeriai arba lietuvių kalbos abėcėlės raidės, jeigu rinkėjų sąrašai sudaryti pagal abėcėlę.

3. Balsavimo kabinos:

- pritvirtinti VRK išleistą lipduką, draudžiantį filmuoti ir fotografuoti;
- pritvirtinti balsavimo biuleteniams užpildyti reikalingus rašiklius;
- patikrinti, ar veikia apšvietimas kabinose.

4. Kompiuterinė įranga:

- patikrinti, ar veikia kompiuteris (-iai);
- patikrinti, ar yra interneto ryšys kompiuteryje (-iuose);
- patikrinti, ar veikia spausdintuvas (atsispausdinti bent vieną lapą iš prie spausdintuvo prijungto kompiuterio).

5. Programinė įranga:

- prisijungti prie ABRIS ir parsisiųsti lokalių duomenų bazės duomenis;
- kompiuteryje išsaugoti bei atsispausdinti ataskaitą „Darbuotojų sąrašas“ (šioje ataskaitoje pateikiami apylinkės darbuotojų prisijungimo vardai ir slaptažodžiai, skirti prisijungti prie ABRIS nesant interneto ryšio). Ši ataskaita laikoma tik komisijos nariams pasiekiamoje vietoje;
- užpildyti rinkimų dienos Vedlio I-ąjį etapą (iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos gautų biuletenių skaičius, balsuoti namuose išdalintų ir sugadintų biuletenių skaičius ir t.t.) ir atsispausdinti „Apylinkės rinkėjų balsavusių išankstiniame balsavime (iki rinkimų dienos) sąrašą“ (Rinkimų dienos Vedlys → Išankstinis balsavimas → Spec. paštai → Apylinkės rinkėjai, balsavę iš anksto → suformuojamas .pdf dokumentas);

6. Balsadėžė:

- patikrinti, ar balsadėžė be pažeidimų (jei balsadėžė su spyna, patikrinti, ar yra raktai jai atrakinti);
- jeigu ant balsadėžės nėra Lietuvos valstybės herbo lipduko, jį užklijuoti.

7. Balsavimo patalpos perdavimas saugoti policijai:

- užpildyti „Balsavimo patalpos perdavimo saugoti policijai“ aktą (2 egz.);
- sudėti į seifą visą saugotiną rinkimų medžiagą;
- užrakinti ir antspauduoti apylinkės rinkimų komisijos antspaudu seifą ar metalinę spintą;
- kartu su policijos pareigūnu apžiūrėti, užrakinti ir apylinkės rinkimų komisijos antspaudu antspauduoti perduodamas balsavimo patalpas;
- perdavus patalpas saugoti policijai, nedelsiant pranešti apie tai savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai.

Jeigu pastebėjote trūkumą, imkitės priemonių jiems pašalinti arba kreipkitės į savo savivaldybės (apygardos) komisiją.

**② DARBŲ ATMINTINĖ APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIAMS
RINKIMŲ DIENA: IKI BALSADĖŽĖS ATIDARYMO**

- atrakinti balsavimo patalpą ir patikrinti ar balsavimo patalpose nėra pažeidimų, ar iškelta Lietuvos valstybės vėliava;
- antspauduoti komisijos nariams išduodamus balsavimo biuletenius ir atvykimo lapelius bei patikrinti ar išduodami dokumentai antspauduoti tinkamai;
- patikrinti, ar veikia interneto ryšys, jeigu veikia – prisijungti prie ABRIS ir rinkimų dienos Vedlio. Jeigu interneto ryšio nėra – prisijungti prie ABRIS naudojant iš vakaro atsisiųstus darbuotojų kodus, o dėl prisijungimo prie Vedlio skambinti apygardos informatikui;
- registruoti stebėtoją (-us) **Vedlio 3 etape**, jeigu jis (jie) atvyko iki balsavimo pradžios;
- patikrinti, ar susirinko ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų komisijos narių (**komisiją sudaro _____, 3/5 komisijos yra _____**)
- išdalinti rinkėjų sąrašą komisijos nariams bei išduoti antspauduotus rinkimų biuletenius (komisijos nariai pasitikrina, ar gauna tinkamai antspauduotus dokumentus) ir registruoti komisijos nariams išduotus rinkimų biuletenius **Vedlio 2 etape**, nurodant biuletenių šaknelių numerius;
- patikrinti, ar balsadėžė yra tuščia ir balsadėžės uždarymo vietoje ją antspauduoti apylinkės rinkimų komisijos antspaudu ar plombuoti;
- 7 val. paskelbti balsavimo pradžią ir atidaryti balsavimo patalpą rinkėjams;

Nuo 7 val. iki balsavimo pabaigos _____

- atvykę balsuoti rinkėjai žymimi **ABRIS posistemėje**;
- Vedlio 3 etape** registruojami atvykę ir išvykę stebėtojai;
- Vedlio 2 etape** registruojami komisijos nariams išduodami balsavimo biuleteniai;
- priimami iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos gauti išoriniai balsavimo vokai;
- 20 val. skelbiama balsavimo pabaiga ir uždaroma balsavimo patalpa, bet leidžiama balsuoti iki uždarymo į patalpą įėjusiems rinkėjams;
- patikrinama, ar yra ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių;
- užkljuojamas ir antspauduojamas balsadėžės plyšys;

Uždarius balsavimo patalpą iki balsadėžės atidarymo _____

Komisijos veiksmai	Veiksmai Vedlyje
☐ Komisijos pirmininkas trumpai primena Įstatymo nustatytus balsų skaičiavimo reikalavimus.	
☐ Komisijos pirmininkas praneša, kiek biuletenių buvo gauta iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos, kiek biuletenių buvo skirta balsavimui namuose ir kiek iš jų panaudota, nepanaudota bei sugadinta	Patikrinama, ar šie duomenys, užpildyti Vedlio 1 etape rinkimų dienos išvakarėse, suvesti teisingai.
	Pildomas Vedlio 4 etapas: 1 žingsnis. Biuletenio apskaitos užbaigimas - prie kiekvieno nario nurodomas Rinkėjams išduotų biuletenių skaičius (3.3.)
☐ Kiekvienas komisijos narys skaičiuoja rinkėjų parašų skaičių savo rinkėjų sąrašo dalyje.	Pildomas Vedlio 4 etapas: 1 žingsnis. Biuletenio apskaitos užbaigimas - prie kiekvieno nario žymimas rinkėjų parašų skaičius sąrašė įskaitant ir papildomą sąrašą (3.4.)
☐ Kiekvienas komisijos narys skaičiuoja savo gautų atvykimo lapelių skaičių.	Pildomas Vedlio 4 etapas: 1 žingsnis. Biuletenio apskaitos užbaigimas - prie kiekvieno nario žymimas atvykimo lapelių skaičius (3.5.)
☐ Baigiama komisijos nariams išduotų biuletenių apskaita – iš kiekvieno komisijos nario atskirai surenkami: <ul style="list-style-type: none"> • nepanaudoti biuleteniai; • sugadinti biuleteniai. 	Grįžtama pildyti Vedlio 2 etapą: 2 žingsnis. Biuletenių išdavimas (grąžinimas) - prie kiekvieno komisijos nario suvedamas jo grąžinamų (nepanaudotų) biuletenių skaičius ir įvedami rinkimų biuletenių šaknelių numeriai; - prie kiekvieno komisijos nario suvedamas sugadintų biuletenių skaičius (nurodomas tik skaičius, šaknelių numeriai nevedami).
☐ Jeigu nesutampa komisijos nario rinkėjams išduotų biuletenių skaičius su rinkėjų parašų skaičiumi ir/arba atvykimo lapelių skaičiumi, komisija aiškinasi tokio neatitikimo priežastis.	
☐ Nepanaudoti ir sugadinti balsavimo biuleteniai anuliuojami nukerpant viršutinį dešininį kampą bei sudedami į specialiai tam skirtus biuletenių pakavimo vokus.	
☐ Biuletenių pakavimo vokai antspauduojami.	
☐ Balsavimo patalpa paruošiama balsadėžės atidarymui – nuo balsų skaičiavimo stalo pašalinami visi dokumentai bei rašymo priemonės, paliekami tik juodi grafitiniai pieštukai, rinkimų biuletenių skaičiavimo skirtukai, skaičiuotuvas.	

**③ DARBŲ ATMINTINĖ APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIAMS
RINKIMŲ DIENA: PO BALSADĖŽĖS ATIDARYMO**

Komisijos veiksmai	Veiksmai Vedlyje
☐ Apylinkės rinkimų komisija, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 jos narių, apžiūri apylinkės rinkimų balsadėžę ir įsitikina, kad ji nebuvo pažeista.	
☐ Balsadėžė atidaroma.	Pildomas Vedlio 5 etapas: nurodomas <i>Balsadėžės atidarymo laikas (5.)</i> .
☐ Komisija suskaičiuoja visus balsadėžėje rastus biuletenius.	
☐ Biuleteniai surūšiuojami į galiojančius ir negaliojančius. Jeigu skirstant biuletenius nėra aišku, kuriai grupei (galiojančių ar negaliojančių) juos priskirti, neaiškūs biuleteniai dedami atskirai. Baigus skirstyti biuletenius į grupes, dėl kiekvieno negaliojančio ir neaiškaus biuletenio balsuojama atskirai.	Pildomas Vedlio 5 etapas: - nurodomas <i>Balsadėžėje rastų negaliojančių biuletenių skaičius (6.)</i> ; - nurodomas <i>Balsadėžėje rastų galiojančių biuletenių skaičius (7.)</i> .
	Pildomas Vedlio 5 etapas: jeigu balsadėžėje buvo rasta daugiau (8.1.) ar mažiau (8.2.) biuletenių, negu jų buvo išduota rinkėjams, skiltyje <i>Komisijos pastabos</i> nurodomi komisijos narių paaiškinimai, kokios priežastys lėmė neatitikimus.
☐ Galiojantys biuleteniai suskirstomi į grupes pagal juose rinkėjų padarytas žymas ir suskaičiuojami kiekvienos grupės rezultatai.	Pildomas Vedlio 5 etapas: užpildoma lentelė 9. , kurioje nurodomas skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą.
Paštu gautų vokų skaičiavimas	
☐ Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas pateikia neatplėštus išorinius balsavimo paštu vokus gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos ir namuose balsavusių šios rinkimų apylinkės rinkėjų balsavimo vokus. Vokai suskaičiuojami.	Pildomas Vedlio 6 etapas: - suvedamas iš namuose balsavusių rinkėjų gautų išorinių balsavimo vokų skaičius (10.1.) ; - suvedamas iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos gautų išorinių balsavimo vokų skaičius (10.2.) .
☐ Iš savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos gauti išoriniai vokai ir balsuojant namuose gauti išoriniai vokai sumaišomi.	
☐ Išoriniai vokai po vieną atplėšiami.	
☐ Iš išorinio voko išimama rinkėjo kortelė, garsiai perskaitoma rinkėjo pavardė ir rinkėjo kortelės numeris. Šie duomenys sutikrinami su popieriniu apylinkės rinkėjų sąrašo duomenimis.	ABRIS – Rinkėjai (rinkimų diena) pažymima, kad rinkėjas balsavo paštu.
☐ Vidinis balsavimo paštu vokas antspauduojamas rinkimų apylinkės antspaudu ir įmetamas į balsadėžę.	Pildomas Vedlio 6 etapas: 11.1. punkte nurodomas antspauduotų apylinkės antspaudu vidinių vokų skaičius.
☐ Jeigu yra sąlygos vidinį balsavimo voką pripažinti netinkamu, jis perbraukiamas, ant jo užrašoma „Negalioja“ ir nurodoma, dėl ko vokas pripažintas netinkamu.	Pildomas Vedlio 6 etapas: 11.2. punkte nurodomas neantspauduotų vidinių vokų skaičius.
☐ Atidaroma balsadėžė ir atplėšiami antspauduoti vidiniai vokai.	
☐ Vokuose rasti balsavimo biuleteniai suskirstomi į galiojančius ir negaliojančius. Dėl negaliojančių biuletenių balsavimas vyksta tik tada, kai surūšiuojami visi balsadėžėje rasti biuleteniai.	Pildomas Vedlio 6 etapas: nurodomi balsavimo vidiniai vokais gautų negaliojančių (12.) ir galiojančių (13.) balsų skaičius.
☐ Biuleteniai suskirstomi į grupes pagal juose rinkėjų padarytas žymas ir suskaičiuojami kiekvienos grupės rezultatai.	Pildomas Vedlio 6 etapas: užpildoma lentelė 9. <i>Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą.</i>
	Pildomas Vedlio 7 etapas: Patikrinami ir patvirtinami protokolai. Protokolas pasirašomas <i>Rinkimų dienos Vedlio naudotojo vadove</i> nustatyta tvarka.

